

Belkıs Elyiğit

Fırat University, belkiselyigit@hotmail.com, Elazığ-Türkiye

Cevdet Emin Ekinci

Fırat University, cee@firat.edu.tr, Elazığ-Türkiye

DOI	http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2024.19.4.1A0491	
ORCID ID	0000-0002-2556-1862	0000-0002-7114-4832
Corresponding Author	Belkıs Elyiğit	

**KENTSEL DÖNÜŞÜM BİNALARININ KULLANICI MEMNUNİYET DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ:
ELAZIĞ ÖRNEĞİ**

Öz

Bu çalışmada kentsel dönüşüm sonrası riskli alanlarda inşa edilen binaların kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evreni Elazığ İlinde riskli alanlarda kentsel dönüşüm sonrası inşa edilen binalardaki hak sahipleridir. Çalışma sahasından veriler nicel yöntemle olasılıklı örnekleme kullanılarak yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Saha çalışmasında elde edilen demografik verilerinin analizinde tanımlayıcı istatistiksel analizler ve frekans analizi yöntemi ve evet-hayır cevaplı soruların analizinde ki-kare (x^2) testi kullanılmıştır. Cinsiyet, medeni durum, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekan sayısı kategorik değişkenlerinin her birisi için H_0 ve H_1 hipotezleri geliştirilmiş ve anlamlılık düzeyleri belirlenmiştir. Kullanıcı memnuniyet düzeyi, cinsiyete, yaşa, hane halkı sayısına, eğitim düzeyine, meslek-çalışma durumuna ve evin oda-mekan sayısına göre anlamlı farklılık göstermiş, fakat medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Sonuç olarak dönüşüm sonrası inşa edilen binaların kullanıcı memnuniyet düzeyinde cinsiyet, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekan sayısı değişkenlerinin etkili olduğu, fakat medeni durum değişkeninin etkili olmadığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Dönüşüm, Riskli Alan, Ki-Kare Testi, Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi, Elazığ

**DETERMINATION OF USER SATISFACTION LEVEL OF URBAN TRANSFORMATION BUILDINGS:
ELAZIĞ EXAMPLE**

ABSTRACT

This study, it is aimed to determine the user satisfaction level of the buildings constructed in risky areas after urban transformation. The population of the research is the right holders in the buildings constructed after urban transformation in risky areas in Elazığ Province. Data from the study area were collected through face-to-face interviews using probability sampling with a quantitative method. Descriptive statistical analyses and frequency analysis methods were used to analyze the demographic data obtained in the field study, and the chi-square (x^2) test was used to analyze the questions with yes-no answers. H_0 and H_1 hypotheses were developed and significance levels were determined for each of the categorical variables of gender, marital status, age, number of households, education level, occupation-employment status, and number of rooms and spaces in the house. User satisfaction level showed a significant difference according to gender, age, number of households, education level, occupation-employment status, and number of rooms-spaces of the house, but not according to marital status. As a result, it is understood that the variables of gender, age, number of households, education level, occupation-employment status, and number of rooms-spaces of the house are effective on the user satisfaction level of the buildings constructed after the transformation, but the marital status variable is not effective.

Keywords: Urban Transformation, Risky Area, Chi-Square Test, User Satisfaction Level, Elazığ

How to Cite:

Elyiğit, B. ve Ekinci, C.E., (2024). Kentsel dönüşüm binalarının kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesi: Elazığ örneği, 19(4):39-55, DOI: 10.12739/NWSA.2024.19.4.1A0491.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Kentler, gerek kentsel gelişim sürecine özgü sanayileşme, göç gibi nedenlerle gerekse insan kaynaklı eylemler, savaş, afetler gibi nedenlerle dönüşüme uğramaktadır. Kentsel dönüşüm ihtiyacı olan alanlar yangın, heyelan ve deprem gibi doğal afetler nedeniyle de ortaya çıkabilmekte; afetin ardından meydana gelen yıkımı ortadan kaldırmak veya afet olmadan önce olası zararları azaltmak amacıyla da kentsel dönüşüm uygulamaları yapılabilmektedir. Kentsel dönüşüm, kentsel sorunların çözümünü sağlayan ve değişime uğrayan bir bölgenin ekonomik, fiziksel, sosyal ve çevresel koşullarına kalıcı bir çözüm sağlamaya çalışan, kapsamlı bir vizyon ve eylem olarak tanımlanmaktadır [8, 9 ve 25]. Bilindiği üzere çeşitli sosyo-ekonomik etkenlere bağlı olarak kentlerimizdeki nüfus yoğunluğu hızla artmaya başlamıştır. Bu duruma bağlı olarak gelişen çarpık yapılaşma ve kentleşme sürecine uygun politikalar üretilmemiş ve özellikle deprem gibi doğa olayları birer afete dönüşerek ciddi bedellere neden olmuştur [10]. Bugün sağlıklı, güvenilir olmayan yapı stokuna ve yerleşim alanlarına sahip kentlerde yaşamakta olduğumuz bir gerçektir. Bu nedenle kentlerimizin barındırdığı risklerin ortadan kaldırılması, sağlıklı ve yaşanabilir kentlerin inşa edilmesi gerektiği sadece konunun uzmanlarının değil, ülkemizde yaşayan ve depremlerde veya diğer doğa olaylarında ağır bedeller ödeyen herkesin uzlaştığı bir noktadır [5].

Ülkemizde yakın zamana kadar riskli alanlarda hazırlanan kentsel dönüşüm projelerinin temel amacı barınma ve konut ihtiyacının giderilmesi üzerine yapılmaktaydı. Ancak bu düşüncenin konut kullanıcı memnuniyeti üzerinde olumsuz etkisi olmuştur. Yani bir konutun yalnızca barınma gereksinmesini karşılaması, bireyin tatmini açısından yeterli olmamaktadır [19]. Çünkü toplu konut uygulamalarında tek tip proje üzerinden, az maliyetle, kısa sürede insanların konut ihtiyacının karşılanması öncelikler arasındaydı. İnşa edilen konutlarda kullanıcı memnuniyetinin arttırılması için; kullanıcı kimliği ve kullanım amacına uygun konutlar tasarlamak, kullanıcı memnuniyet düzeyini arttırıcı parametreleri dönüşüm uygulamalarına yansıtmak ve konut kullanıcılarını tasarım aşamasından yapım aşamasına kadar bu sürece dahil etmektir [6 ve 7].

Literatürde pek çok araştırmacı konut kullanıcı memnuniyetini saha araştırmaları ile araştırmış ve memnuniyet düzeyini arttıracak çalışmalar yapmıştır. Ulusal ve uluslararası literatürde araştırmacılar yapmış oldukları çalışmalarda konutlarda kullanıcı memnuniyetini belirleyen birçok faktörün öneminden bahsetmişlerdir. Örneğin konutun fiziksel nitelikleri ve kalitesi, algı, konut alanına ilişkin göstergeler, ulaşım, güvenlik, donatı alanları, temiz ve bakımlı çevre, aidiyet ve bağlılık, komşuluk ilişkileri, konut fiyatları, konutun fiziksel niteliklerine ilişkin plan yerleşimi ve oda boyutları, doğal afetlere karşı sahip olduğu güvenlik düzeyi, su ve nem yalıtımı özellikleri, konutun ısınma maliyeti, konutun büyüklüğü ve konutun yeterli gün ışığı alması, iklimsel kontrol faktörü gibi parametreler [1, 2, 3, 4, 12, 14, 15, 16, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ve 36]. Bununla birlikte ifade edilen parametrelere ek olarak, vurgulanması gereken önemli bir nokta da konut memnuniyeti ile konut koşullarının mutlak olmadığıdır. Belli bir zaman diliminde konut koşulları ve konuttan duyulan memnuniyet düzeyleri farklılık gösterebilmekte ve göreceli olarak ölçülebilmektedir. Ayrıca hane halklarının demografik ve sosyoekonomik durumları da kullanıcıların konut memnuniyeti üzerinde etkili olmaktadır [11, 17 ve 18].

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu çalışmada kentsel dönüşüm sonrası riskli alanlarda inşa edilen binaların kullanıcı memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda yapılan çalışma ile elde edilecek bulgu ve değerlendirmelerin, dönüşüm çalışmalarında tasarım aşamasından yapım aşamasına kadar bütün süreçlerinde görev alan mühendis, mimar, kent planlayıcı ve diğer karar vericiler için önemli bir veri olacağı düşünülmektedir.

Önemli Noktalar (Highlights):

- Riskli alanlarda inşa edilen konutlardaki kullanıcıların memnuniyet düzeyinin belirlenmesi,
- Cinsiyet, medeni durum, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekân kategorik değişkenlerinin kullanıcı memnuniyeti üzerindeki etkisi,
- Konut kullanıcı memnuniyetinin kentsel dönüşüm uygulamalarına yansıtılıp yansıtılmadığının belirlenmesi.

3. MATERYAL VE METOT (MATERIAL AND METHODS)

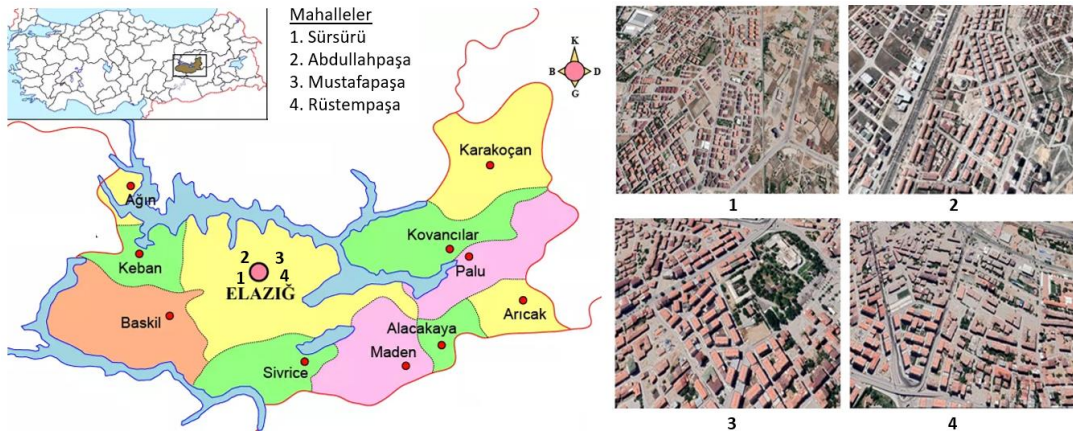
Konu ile ilgili literatür araştırmasından sonra afet sonrası riskli alanlarda inşa edilen kentsel dönüşüm binalarının kullanıcı memnuniyet düzeyi ile ilgili soru havuzu oluşturulmuştur. Soru havuzundan oluşturulan anket soruları alanında uzman kişilerin görüşüne sunulmuş ve sonrasında Tablo 1'de 15 soruluk evet-hayır cevaplı anket oluşturulmasına karar verilmiştir. Anket katılımcıların demografik yapılarını içeren bilgiler ve evet-hayır cevaplı 15 sorudan oluşturulmuştur. Ayrıca anketin kapak bölümünde katılımcılara anketin yapılış amacı, hangi bilgilerin toplanacağı, anketlerden alınacak verilerin nerede kullanılacağı, katılımcıların araştırmaya gönüllülük esasında katılım sağlayacağını, katılımcıların kişisel bilgilerinin gizliliğinin sağlanacağını gibi bilgilerde yer almaktadır.

Araştırmanın evreni Elazığ İlinde riskli alanlarda kentsel dönüşüm sonrası inşa edilen binalardaki hak sahipleridir (Şekil 1). Araştırmanın örneklem büyüklüğü literatürde çeşitli kaynaklardan yararlanarak belirlenmiştir. Örneğin örneklem sayısını Glenn 98, Kline'e göre en az 100 ve Lacobucci'e göre ise 150 katılımcı sayısı yeterli olmaktadır [13, 21 ve 22]. Bu kaynaklar doğrultusunda örneklem sayısı 426 katılımcı olarak belirlenmiştir. Anketin hazırlanması, evren ve örneklem bilgilerinin belirlenmesinden sonra pilot uygulamaya geçilmiştir. Pilot uygulamada hazırlanan anket nicel yöntemle olasılıklı örnekleme yöntemi kullanılarak yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Uygulamada belirlenen örneklem sayısına ulaşmak için 440 tane anket dağıtılmış bu sayıdan 437 anketle geri dönüş alınmıştır. Geri dönüş alınan bu anketlerin 11 tanesinin verilerindeki eksik ve hatalı işaretleme nedeniyle analiz dışında bırakılmıştır. Toplamda 426 anketle analiz gerçekleştirilmiştir.

Anketin demografik verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel analizler ve frekans analizi yöntemi, evet-hayır cevaplı soruların analizinde bağımsız örneklem ki-kare (χ^2) testi kullanılmıştır. Cinsiyet, medeni durum, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekân sayısı kategorik değişkenlerinin her birisi için Tablo 2'deki hipotezler geliştirilmiş ve anlamlılık düzeyleri belirlenmiştir. Bu analizlerin yapılmasında IBM SPSS 22 kullanılmıştır.

Tablo 1. Anket sorularının içeriği
(Table 1. Content of survey questions)

Sorular	Açıklama	Evet	Hayır
1	Proje hazırlanmadan önce binanın özellikleri konusunda görüşünüze başvuruldu mu?		
2	Binanın proje aşaması ile ilgili yapımcı kuruluş tarafından bilgilendirildiniz mi?		
3	Eviniz ihtiyacınızı karşılıyor mu?		
4	Evinizi hak sahipliği şeklinde mi aldınız?		
5	Binanızın mimari tasarımını beğeniyor musunuz?		
6	Binaya taşındıktan sonra iç mekân boyasını değiştirdiniz mi?		
7	Bina içinde atık ve geri dönüşüm sistemleri var mı?		
8	Bina yakınında afet durumunda toplanma alanı var mı?		
9	Binanın sıcak suyu güneş kolektörü ile mi sağlanıyor?		
10	Projenin uygulanacağı yer konusunda görüşünüz alındı mı?		
11	Evinizde kiler-depo-ardiye odası var mı?		
12	Binanın kapalı otoparkı var mı?		
13	Binanıza özel sığınak var mı?		
14	Konutunuzun sosyal donatı ve rekreasyon alanlarını (Örneğin: Çocuk parkları, yürüyüş alanları, yeşil alanlar, spor tesisleri, vb.) yeterli midir?		
15	Konutunuzun içinde herhangi bir değişiklik (Örneğin: Cam balkon, balkonun içeriye alınması, odaların birleştirilmesi veya bölünmesi vb.) yaptınız mı?		

Şekil 1. Çalışma alanının örneklem noktaları
(Figure 1. Sample points of the study area)

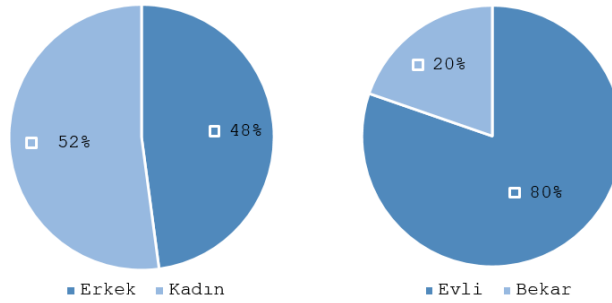
Tablo 2. Kategorik değişkenlere göre geliştirilen hipotezler
(Table 2. Hypotheses developed based on categorical variables)

Hipotezler
H _{0y} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yaş değişkeninden bağımsızdır.
H _{1y} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yaş değişkenine bağlıdır.
H _{0c} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi cinsiyet değişkeninden bağımsızdır
H _{1c} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi cinsiyet değişkenine bağlıdır
H _{0md} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi medeni durum değişkeninden bağımsızdır.
H _{1md} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi medeni durum değişkenine bağlıdır.
H _{0hhs} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi hane halkı sayısı değişkeninden bağımsızdır.
H _{1hhs} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi hane halkı sayısı değişkenine bağlıdır.
H _{0ed} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi eğitim düzeyi değişkeninden bağımsızdır.
H _{1ed} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi eğitim düzeyi değişkenine bağlıdır.
H _{0mçd} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi mesleki çalışma durumu değişkeninden bağımsızdır.
H _{1mçd} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi mesleki çalışma durumu değişkenine bağlıdır.
H _{0eoms} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi evin oda-mekan sayısı değişkeninden bağımsızdır.
H _{1eoms} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi evin oda-mekan sayısı değişkenine bağlıdır.

4. BULGULAR (FINDINGS)

4.1. Tanımlayıcı İstatistiklerin Analizi (Descriptive Statistics Analysis)

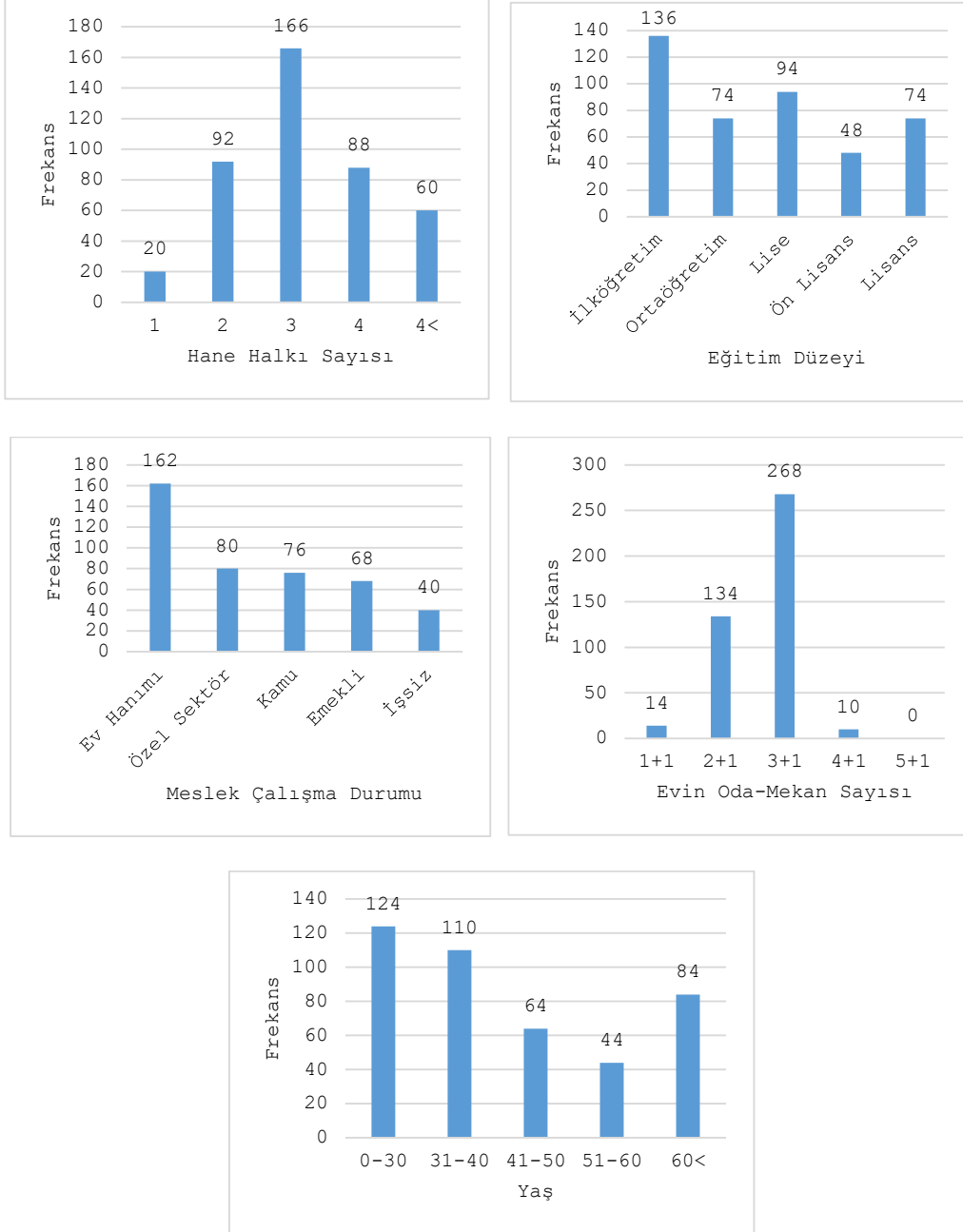
Yapılan analiz verilerine göre Şekil 2'de ankete katılan 426 katılımcınının 204 (48%)'si erkek 222 (52%)'i kadındır. Katılımcıların 342 (80%)'i evli 84 (20%)'si bekarıdır. 60< üstü katılımcı sayısı 84 (20%) 0-30 yaş arası katılımcı sayısı 124 (30%)'dir. Şekil 3'de hane halkı sayısı 4< üstünde olan katılımcı sayısı 60 (14%) hane halkı sayısı 1 olan katılımcı sayısı ise 20 (4.7%)'dur. Eğitim düzeyi ilköğretim olanların sayısı 136 (32%), lise düzeyindeki katılımcı sayısı 94 (22%) ve lisans düzeyindeki katılımcı sayısı 74 (17.4%)'dir. 162 (38%) katılımcı ev hanımı, 76 (18%) katılımcı kamuda çalışan ve 68 (16%) katılımcı ise emeklidir. 10 (3.3%) katılımcı 1+1 odalı konutta, 134 (31.5%) katılımcı 2+1 odalı konutta ve 268 (62.9%) katılımcı ise 3+1 odalı konutta ikamet etmektedir. Tablo 2'de ankete katılan katılımcıların tanımlayıcı istatistik verileri görülmektedir.

Şekil 2. Cinsiyet ve medeni durum frekans analizi
(Figure 2. Gender and marital status frequency analysis)

Tablo 3. Katılımcıların tanımlayıcı istatistikleri
(Table 3. Descriptive statistics of participants)

N	Tanımlayıcılar	İçerik	Frekans	Yüzde (%)
426	Yaş	0-30	124	29.1
		31-40	110	25.8
		41-50	64	15.0
		51-60	44	10.3
		>60	84	19.7
426	Cinsiyet	Erkek	204	47.9
		Kadın	222	52.1
426	Medeni Durum	Evli	342	80.3
		Bekar	84	19.7
426	Hane Halkı Sayısı	1	20	4.7
		2	92	21.6
		3	166	39.0
		4	88	20.7
		>4	60	14.1
426	Eğitim Düzeyi	İlköğretim	136	31.9
		Ortaöğretim	74	17.4
		Lise	94	22.1
		Ön Lisans	48	11.3
		Lisans	74	17.4
426	Meslek-Çalışma Durumu	Ev Hanımı	162	38.0
		Özel Sektör	80	18.8
		Kamu	76	17.8
		Emekli	68	16.0
		İşsiz	40	9.4
426	Evinizin Oda-Mekan Sayısı	1+1	14	3.3
		2+1	134	31.5
		3+1	268	62.9
		4+1	10	2.3
		5+1	0	0

Şekil 3. Yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, çalışma durumu ve oda sayısı verilerinin frekans analizi sonuçlarının grafiksel dağılımları (Figure 3. Graphical distributions of frequency analysis results of age, number of household members, level of education, working status, and number of rooms data)

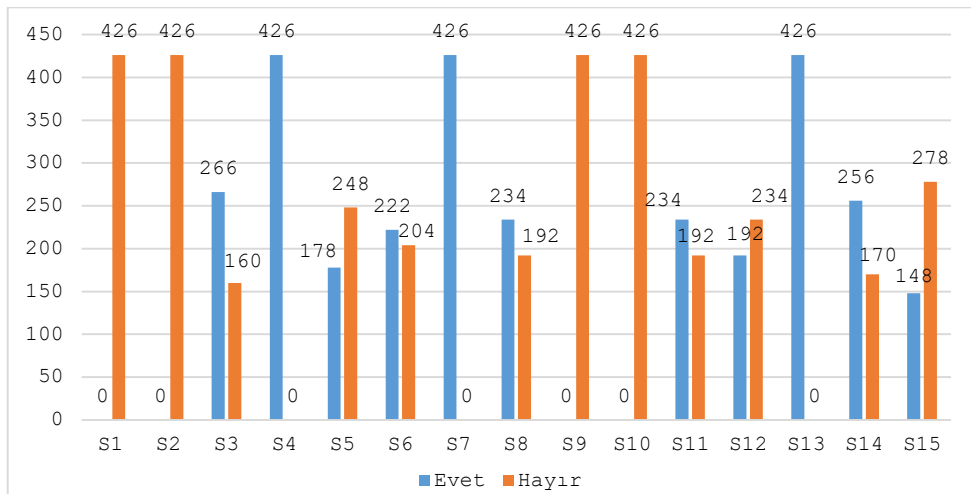
4.2. Evet-Hayır Cevaplı Anket İstatistiği (Yes-No Answer Survey Statistics)

Ankete katılan katılımcıların evet cevabına "1" puan hayır cevabına da "0" puan atayarak sorular SPSS programına girilmiştir. Anketin "Binaya taşındıktan sonra iç mekân boya rengini değiştirdiniz mi?" 6. sorusunun ve "Konutunuzun içinde herhangi bir değişiklik Örneğin: Cam balkon, balkonun içeriye alınması, odaların birleştirilmesi veya bölünmesi vb.) yaptınız mı?" 15. sorusunun cevaplarına katılımcılar evet yanıtı vermeleri durumunda dönüşüm sonrası binalarından memnun olmadıklarını anlamı çıkmaktadır. Bu nedenle 6. ve 15. sorulara ters

kodlama yapılmıştır. Ters kodlama sonrası sorular programda analiz edilmiştir.

Şekil 4'de katılımcıların kentsel dönüşüm sonrası inşa edilen binalardaki kullanıcı memnuniyet düzeyleri incelendiğinde "Proje hazırlanmadan önce binanın özellikleri konusunda görüşünüze başvuruldu mu?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=0 (%0) hayır diyenlerin sayısı n=426 (%100)'tür. "Binanın proje aşaması ile ilgili yapımcı kuruluş tarafından bilgilendirildiniz mi?" sorusuna evet diyen katılımcı sayısı n=0 (%0) hayır diyenlerin sayısı n=426 (%100)'tür. "Eviniz ihtiyacınızı karşılıyor mu?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=266 (%62.4) hayır diyenlerin sayısı n=160 (%37.6)'dir. "Evinizi hak sahipliği şeklinde mi aldınız?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=426 (%100) hayır diyenlerin sayısı n=0 (%0)'tır. "Binanızın mimari tasarımını beğeniyor musunuz?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=178 (%41.8) hayır diyenlerin sayısı n=248 (%58.2)'tür. "Binaya taşındıktan sonra iç mekan boya rengini değiştirdiniz mi?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=222 (%52.1) hayır diyenlerin sayısı n=204 (%47.9)'dir. "Binanın için atık ve geri dönüşüm sistemleri var mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=426 (%100) hayır diyenlerin sayısı n=0 (%0)'tır. "Bina yakınında afet durumunda toplanma alanı var mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=234 (%54.9) hayır diyenlerin sayısı n=192 (%45.1)'dir.

"Binanın sıcak suyu güneş kollektörü ile mi sağlanıyor?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=0 (%0) hayır diyenlerin sayısı n=426 (%100)'tür. "Projenin uygulanacağı yer konusunda görüşünüz alındı mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=0 (%0) hayır diyenlerin sayısı n=426 (%100)'tür. "Evinizde kiler-depo-ardıye odası var mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=234 (%54.9) hayır diyenlerin sayısı n=192 (%45.1)'tır. "Binanın kapalı otoparkı var mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=192 (%45.1) hayır diyenlerin sayısı n=234 (%54.9)'dir. "Binanıza özel sığınak var mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=426 (%100) hayır diyenlerin sayısı n=0 (%0)'tır. "Konutunuzun sosyal donatı ve rekreasyon alanlarını (Örneğin: Çocuk parkları, yürüyüş alanları, yeşil alanlar, spor tesisleri, vb.) yeterli midir?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=256 (%60.1) hayır diyenlerin sayısı n=170 (%39.9)'dir. "Konutunuzun içinde herhangi bir değişiklik (Örneğin: Cam balkon, balkonun içeriye alınması, odaların birleştirilmesi veya bölünmesi vb.) yaptınız mı?" sorusuna evet diyenlerin sayısı n=148 (%34.7) hayır diyenlerin sayısı ise n=278 (%65.3)'dur.

Şekil 4. Katılımcıların sorulara vermiş oldukları evet-hayır cevaplarının frekans dağılımı

(Figure 4. Frequency distribution of yes-no answers given by participants to questions)

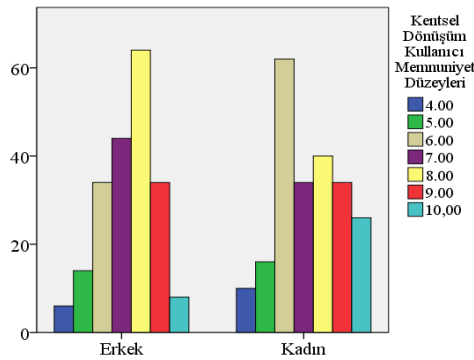
Cinsiyet, medeni durum, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekan sayısı kategorik değişkenlerinin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti sorularına verilen cevaplar üzerinde anlamlı bir ilişki olup olmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız örneklem ki-kare testi uygulanmış ve her değişken için geliştirilen hipotezler doğrultusunda bulgular elde edilmiştir.

Cinsiyet değişkeninin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde H_{0c} ve H_{1c} hipotezleri oluşturulmuştur. H_{0c} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi cinsiyet değişkeninden bağımsızdır. H_{1c} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi cinsiyet değişkenine bağlıdır. Şekil 5’de toplam 426 katılımcının cinsiyete göre memnuniyet düzeyleri görülmektedir. Tablo 4’de 34 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 16 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Cinsiyete göre kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi düşük olan erkek sayısı 6 iken kadın sayısı 10’dur. Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yüksek olan 34 katılımcının 8’i erkek 26’sı kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Bu bulgulardan memnuniyet düzeyinin cinsiyete göre anlamlı farklılık ($p=0.00<0.05$) gösterdiği söylenebilir. Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi cinsiyet değişkeninden bağımsızdır H_{0c} hipotezi reddedilir kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi cinsiyet değişkenine bağlıdır H_{1c} hipotezi kabul edilir.

Tablo 4. Cinsiyet değişkeni ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 4. Urban transformation user satisfaction level chi-square test results with gender variable)

Cinsiyet	Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi							Toplam	
	4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00		
Erkek	Sayısal Değer	6	14	34	44	64	34	8	204
	Yüzde Değer	%37.5	%46.7	%3.54	%56.4	%61.5	%50.0	%23.5	%47.9
Kadın	Sayısal Değer	10	16	62	34	40	34	26	222
	Yüzde Değer	%62.5	%53.3	%64.6	%43.6	%38.5	%50.0	%76.5	%52.1
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$X^2=24.934$ $p=0.00<0.05$

Şekil 5. Cinsiyet değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği
(Figure 5. Chi-square test score distribution graph according to gender variable)

Medeni durum değişkeninin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde H_{0md} ve H_{1md} hipotezleri oluşturulmuştur. H_{0md} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi medeni durum değişkeninden bağımsızdır. H_{1md} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi medeni durum değişkenine bağlıdır. Şekil 6’da toplam 426 katılımcının medeni durumlarına göre memnuniyet düzeyleri görülmektedir. Tablo 5 incelendiğine 426 katılımcının 342’si evli 84’ü bekadır. Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi düşük olanların 12’si evli 4’ü

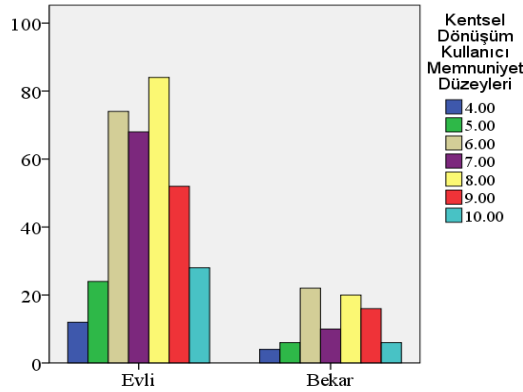

bekardır. Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yüksek olanların 28'i evli 6'sı bekardır. Katılımcıların medeni durumları memnuniyet düzeyleri arasında farklılık göstermektedir. Fakat ($p=0.654>0.05$) bu farklılaşma istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bu nedenle H_{1md} hipotezi reddedilir ve kullanıcı memnuniyet düzeyi medeni durum değişkeninden bağımsızdır H_{0md} hipotezi kabul edilir.

Tablo 5. Medeni durum ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 5. Marital status and urban transformation user satisfaction level chi-square test results)

Medeni Durum		Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi							Toplam
		4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	
Evli	Sayısal Değer	12	24	74	68	84	52	28	342
	Yüzde Değer	%75.0	%80.0	%77.1	%87.2	%80.8	%76.5	%82.4	%80.3
Bekar	Sayısal Değer	4	6	22	10	20	16	6	84
	Yüzde Değer	%25.0	%20.0	%22.9	%12.8	%19.2	%23.5	%17.6	%19.7
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$\chi^2=3.980$ $p=0.654>0.05$

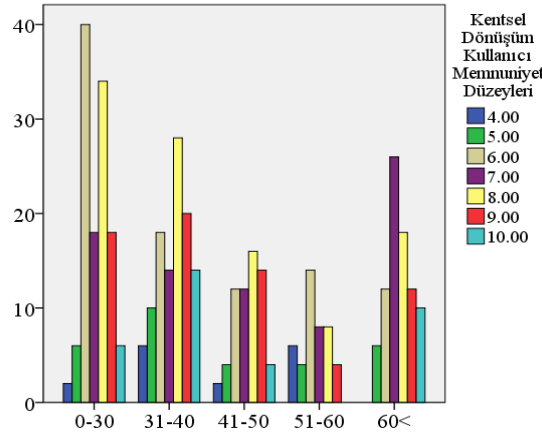
Şekil 6. Medeni durum değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği
(Figure 6. Chi-square test score distribution graph according to marital status variable)

Yaş değişkenin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde H_{0y} ve H_{1y} hipotezleri oluşturulmuştur. H_{0y} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yaş değişkeninden bağımsızdır. H_{1y} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yaş değişkenine bağlıdır. Şekil 7'de toplam 426 katılımcının yaşa göre memnuniyet düzeyleri görülmektedir. Tablo 6'da 0-30 yaş grubundaki 6 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 2 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. 51-60 yaş grubunda hiçbir katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet göstermemiş 6 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. 60< yaş grubundaki 10 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken bu gruptaki hiçbir katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermemiştir. Bu bulgulardan memnuniyet düzeyinin yaşa göre anlamlı farklılık ($p=0.00<0.05$) gösterdiği söylenebilir. Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yaş değişkeninden bağımsızdır H_{0y} hipotezi reddedilir kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi yaş değişkenine bağlıdır H_{1y} hipotezi kabul edilir.

Tablo 6. Yaş ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 6. Urban transformation user satisfaction level with age, chi-square test results)

Yaş		Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi						Toplam	
		4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00		10.00
0-30	Sayısal Değer	2	6	40	18	34	18	6	124
	Yüzde Değer	%12.5	%20.0	%41.7	%23.1	%32.7	%26.5	%17.6	%29.1
31-40	Sayısal Değer	6	10	18	14	28	20	14	110
	Yüzde Değer	%37.5	%33.3	%18.8	%17.9	%26.9	%29.4	%41.2	%25.8
41-50	Sayısal Değer	2	4	12	12	16	14	4	64
	Yüzde Değer	%12.5	%13.3	%12.5	%15.4	%15.4	%20.6	%11.8	%15.0
51-60	Sayısal Değer	6	4	14	8	8	4	0	44
	Yüzde Değer	%37.5	%13.3	%14.6	%10.3	%7.7	%5.9	%0.0	%10.3
60<	Sayısal Değer	0	6	12	26	18	12	10	84
	Yüzde Değer	%0.0	%20.0	%12.5	%33.3	%17.3	%17.6	%29.4	%19.7
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$X^2=55.613$ $p=0.00<0.05$

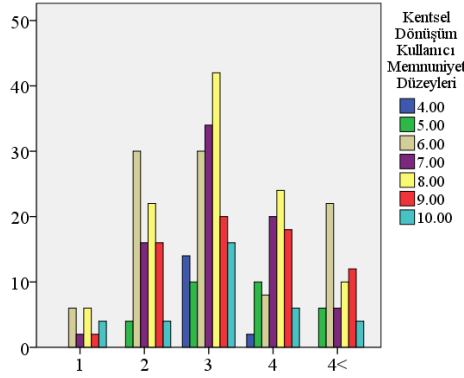
Şekil 7. Yaş değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği
(Figure 7. Chi-square test score distribution graph according to age variable)

Hane halkı sayısı değişkeninin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde H_{ohhs} ve H_{1hhs} hipotezleri oluşturulmuştur. H_{ohhs} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi hane halkı sayısı değişkeninden bağımsızdır. H_{1hhs} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi hane halkı sayısı değişkenine bağlıdır. Şekil 8'de katılımcının hane halkı sayısına göre memnuniyet düzeyleri görülmektedir. Tablo 7'de hane halkı sayısı 1 olan 4 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken bu gruptaki hiçbir katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermemiştir. Hane halkı sayısı 3 olan 16 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 14 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Hane halkı sayısı 4< olan 4 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken bu gruptaki hiçbir katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermemiştir. Bu bulgulardan memnuniyet düzeyinin hane halkı sayısına göre anlamlı farklılık ($p=0.00<0.05$) gösterdiği söylenebilir. Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi hane halkı sayısı değişkeninden bağımsızdır H_{ohhs} hipotezi reddedilir kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi hane halkı sayısı değişkenine bağlıdır H_{1hhs} hipotezi kabul edilir.

Tablo 7. Hane halkı sayısı ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 7. Number of households and urban transformation user satisfaction level chi-square test results)

Hane Halkı Sayısı		Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi							Toplam
		4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	
1	Sayısal Değer	0	0	6	2	6	2	4	20
	Yüzde Değer	%0.0	%0.0	%6.3	%2.6	%5.8	%2.9	%11.8	%4.7
2	Sayısal Değer	0	4	30	16	22	16	4	92
	Yüzde Değer	%0.0	%13.3	%31.3	%20.5	%21.2	%23.5	%11.8	%21.6
3	Sayısal Değer	14	10	30	34	42	20	16	166
	Yüzde Değer	%87.5	%33.3	%31.3	%43.6	%40.4	%29.4	%47.1	%39.0
4	Sayısal Değer	2	10	8	20	24	18	6	88
	Yüzde Değer	%12.5	%33.3	%8.3	%25.6	%23.1	%26.5	%17.6	%20.7
4<	Sayısal Değer	0	6	22	6	10	12	4	60
	Yüzde Değer	%0.0	%20.0	%22.9	%7.7	%9.6	%17.6	%11.8	%14.1
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$X^2=57.194$ $p=0.00<0.05$

Şekil 8. Hane halkı sayısı değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği

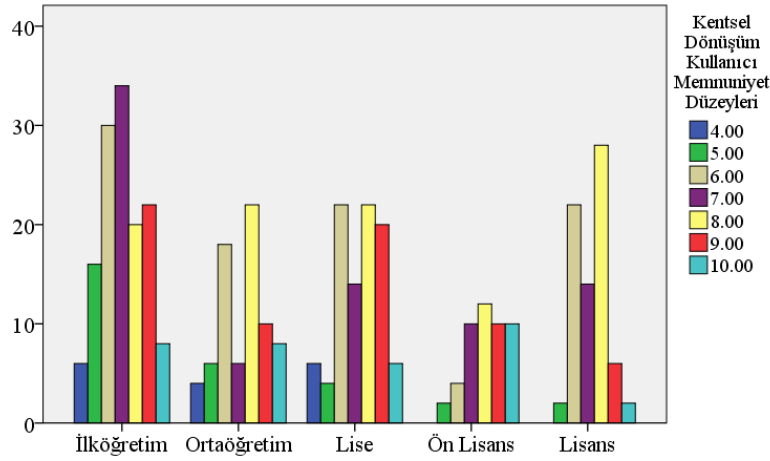
(Figure 8. Chi-square test score distribution graph according to the household number variable)

Eğitim düzeyi değişkenin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde H_{0ed} ve H_{1ed} hipotezleri oluşturulmuştur. H_{0ed} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi eğitim düzeyi değişkeninden bağımsızdır. H_{1ed} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi eğitim düzeyi değişkenine bağlıdır. Şekil 9'da toplam 426 katılımcının eğitim düzeyine göre memnuniyet düzeyleri görölmektedir. Tablo 8'de eğitim düzeyi ilköğretim olan 8 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 6 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Eğitim düzeyi lise olan 6 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 6 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Eğitim düzeyi lisans olan 2 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken hiçbir katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermemiştir. Bu bulgulardan kullanıcı memnuniyetinin eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık ($p=0.00<0.05$) gösterdiği söylenebilir ve H_{0ed} hipotezi reddedilir H_{1ed} hipotezi kabul edilir.

Tablo 8. Eğitim düzeyi ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 8. Chi-square test results of urban transformation user satisfaction level with education level)

Eğitim Düzeyi		Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi							Toplam
		4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	
İlköğretim	Sayısal Değer	6	16	30	34	20	22	8	136
	Yüzde Değer	%37.5	%53.3	%31.3	%43.6	%19.2	%32.4	%23.5	%31.9
Ortaöğretim	Sayısal Değer	4	6	18	6	22	10	8	74
	Yüzde Değer	%25.0	%20.0	%18.8	%7.7	%21.2	%14.7	%23.5	%17.4
Lise	Sayısal Değer	6	4	22	14	22	20	6	94
	Yüzde Değer	%37.5	%13.3	%22.9	%17.9	%21.2	%29.4	%17.6	%22.1
Ön Lisans	Sayısal Değer	0	2	4	10	12	10	10	48
	Yüzde Değer	%0.0	%6.7	%4.2	%12.8	%11.5	%14.7	%29.4	%11.3
Lisans	Sayısal Değer	0	2	22	14	28	6	2	74
	Yüzde Değer	%0.0	%6.7	%22.9	%17.9	%26.9	%8.8	%5.9	%17.4
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$X^2=60.909$ $p=0.00<0.05$

Şekil 9. Eğitim düzeyi değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği

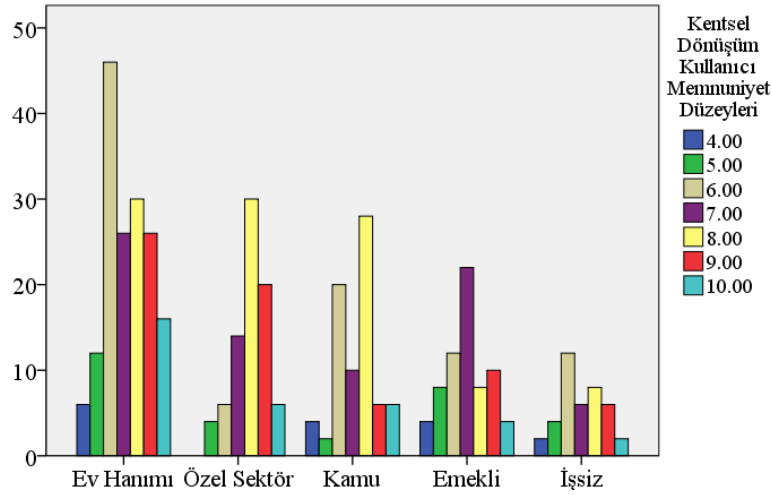
(Figure 9. Chi-square test score distribution graph according to education level variable)

Meslek-çalışma durumu değişkenin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde $H_{0m\check{c}d}$ ve $H_{1m\check{c}d}$ hipotezleri oluşturulmuştur. $H_{0m\check{c}d}$: Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi mesleki çalışma durumu değişkeninden bağımsızdır. $H_{1m\check{c}d}$: Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi mesleki çalışma durumu değişkenine bağlıdır. Şekil 10'da katılımcıların mesleki çalışma durumuna göre memnuniyet düzeyleri görülmektedir. Tablo 9'de ev hanımı olan katılımcıların 16'sı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken ev hanımı 6 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Kamuda çalışan 6 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 6 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Bu bulgulardan kullanıcı memnuniyet düzeyinin meslek çalışma durumu değişkenine göre anlamlı farklılık ($p=0.00<0.05$) gösterdiği söylenebilir ve $H_{0m\check{c}d}$ hipotezi reddedilir $H_{1m\check{c}d}$ hipotezi kabul edilir.

Tablo 9. Meslek-çalışma durumu ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 9. Chi-square test results for urban transformation user satisfaction level with occupation-employment status)

Mesleki Çalışma Durumu		Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi							Toplam
		4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	
Ev Hanımı	Sayısal Değer	6	12	46	26	30	26	16	162
	Yüzde Değer	%37.5	%40.0	%47.9	%33.3	%28.8	%38.2	%47.1	%38.0
Özel Sektör	Sayısal Değer	0	4	6	14	30	20	6	80
	Yüzde Değer	%0.0	%13.3	%6.3	%17.9	%28.8	%29.4	%17.6	%18.8
Kamu	Sayısal Değer	4	2	20	10	28	6	6	76
	Yüzde Değer	%25.0	%6.7	%20.8	%12.8	%26.9	%8.8	%17.6	%17.8
Emekli	Sayısal Değer	4	8	12	22	8	10	4	68
	Yüzde Değer	%25.0	%26.7	%12.5	%28.2	%7.7	%14.7	%11.8	%16.0
İşsiz	Sayısal Değer	2	4	12	6	8	6	2	40
	Yüzde Değer	%12.5	%13.3	%12.5	%7.7	%7.7	%8.8	%5.9	%9.4
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$\chi^2=57.895$ $p=0.00<0.05$

Şekil 10. Meslek-çalışma durumu değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği

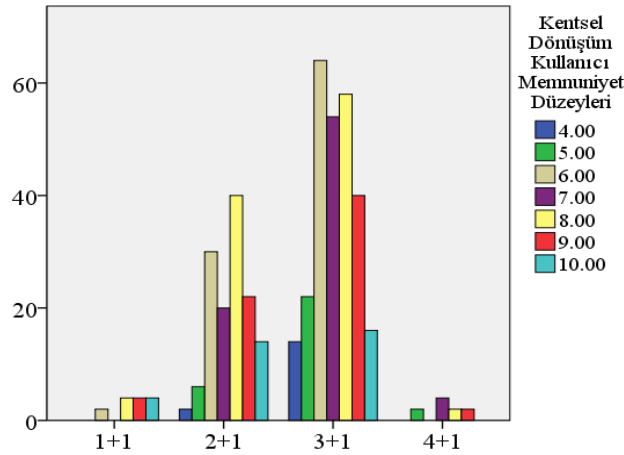
(Figure 10. Chi-square test score distribution graph according to occupation-working status variable)

Evin oda-mekân sayısı değişkeninin kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde H_{0eoms} ve H_{1eodms} hipotezleri oluşturulmuştur. H_{0eoms} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi evin oda-mekân sayısı değişkeninden bağımsızdır. H_{1eoms} : Kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyet düzeyi evin oda-mekân sayısı değişkenine bağlıdır. Şekil 11'de katılımcıların evin oda-mekân sayısına göre memnuniyet düzeyleri görülmektedir. Tablo 10'da oda sayısı 1+1 olan 4 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken hiçbir katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermemiştir. Oda sayısı 2+1 olan 14 katılımcı yüksek düzeyde memnuniyet gösterirken 2 katılımcı düşük düzeyde memnuniyet göstermiştir. Oda sayısı 4+1 olan katılımcıların hiçbiri ne yüksek düzeyde memnuniyet ne de düşük düzeyde memnuniyet göstermemiştir. Bu bulgulardan kullanıcı memnuniyetinin evin oda-mekân sayısı göre anlamlı farklılık ($p=0.00<0.05$) gösterdiği söylenebilir ve H_{0eoms} hipotezi reddedilir H_{1eoms} hipotezi kabul edilir.

Tablo 10. Evin oda-mekân sayısı ile kentsel dönüşüm kullanıcı memnuniyeti düzeyi ki-kare testi sonuçları
(Table 10. Number of rooms and spaces in the house and urban transformation user satisfaction level chi-square test results)

Evin Oda-mekân Sayısı		Kentsel Dönüşüm Kullanıcı Memnuniyet Düzeyi							Toplam
		4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	10.00	
1+1	Sayısal Değer	0	0	2	0	4	4	4	14
	Yüzde Değer	%0.0	%0.0	%2.1	%0.0	%3.8	%5.9	%11.8	%3.3
2+1	Sayısal Değer	2	6	30	20	40	22	14	134
	Yüzde Değer	%12.5	%20.0	%31.3	%25.6	%38.5	%32.4	%41.2	%31.5
3+1	Sayısal Değer	14	22	64	54	58	40	16	268
	Yüzde Değer	%87.5	%73.3	%66.7	%69.2	55.8	%58.8	%47.1	%62.9
4+1	Sayısal Değer	0	2	0	4	2	2	0	10
	Yüzde Değer	%0.0	%6.7	%0.0	%5.1	%1.9	%2.9	%0.0	%2.3
Toplam	Sayısal Değer	16	30	96	78	104	68	34	426
	Yüzde Değer	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

$\chi^2=33.720$ $p=0.014<0.05$

Şekil 11. Evin Oda-Mekân sayısı değişkenine göre ki-kare testi puan dağılım grafiği

(Figure 11. Chi-square test score distribution graph according to the number of rooms and spaces in the house variable)

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Bu çalışmada kentsel dönüşüm sonrası riskli alanlarda inşa edilen binaların kullanıcı memnuniyet düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Sahadan alınan veriler ve bulguların değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmış ve gelecekte yapılacak çalışmalara önerilerde bulunulmuştur.

- Cinsiyet, medeni durum, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekân sayısı kategorik değişkenlerinin anlamlılık düzeylerine bakılmıştır. Kullanıcı memnuniyet düzeyi, cinsiyete ($p=0.00<0.05$), yaşa ($p=0.00<0.05$), hane halkı sayısına ($p=0.00<0.05$), eğitim düzeyine ($p=0.00<0.05$), meslek-çalışma durumuna ($p=0.00<0.05$) ve evin oda-mekân sayısına ($p=0.00<0.05$) göre anlamlı farklılık göstermiş, fakat medeni duruma ($p=0.654>0.05$) göre anlamlı farklılık göstermemiştir.
- Geliştirilen hipotezlere göre kullanıcı memnuniyet düzeyi H_{0c} (cinsiyet), H_{0y} (yaş), H_{0hhs} (hane halkı sayısı), H_{0ed} (eğitim düzeyi), $H_{0mçd}$ (meslek-çalışma durumu) ve H_{0eoms} (evin oda-mekân sayısı) değişkenlerinden bağımsızdır hipotezleri reddedilmiş, buna bağlı olarak H_{1c} (cinsiyet), H_{1y} (yaş), H_{1hhs} (hane halkı sayısı), H_{1ed} (eğitim düzeyi), $H_{1mçd}$ (meslek-çalışma durumu) ve H_{1eoms} (evin oda-mekân sayısı) değişkenlerine bağlıdır hipotezleri kabul edilmiştir.

- Kullanıcı memnuniyet düzeyi medeni durum değişkeninden bağımsızdır H_{0md} hipotezi kabul edilmiş, bağımlıdır H_{1md} hipotezi reddedilmiştir. Bu maddelere göre dönüşüm sonrası inşa edilen binaların kullanıcı memnuniyet düzeyinde cinsiyet, yaş, hane halkı sayısı, eğitim düzeyi, meslek-çalışma durumu ve evin oda-mekân sayısı değişkenlerinin etkili olduğu, fakat medeni durum değişkeninin etkili olmadığı anlaşılmıştır.

Katılımcıların tamamının "Proje hazırlanmadan önce binanın özellikleri konusunda görüşünüze başvuruldu mu?" sorusuna hayır cevabı vermesi dönüşüm sürecine hak sahiplerinin dahil edilmediği, katılımcıların tamamının "Binanın proje aşaması ile ilgili yapımcı kuruluş tarafından bilgilendirildiniz mi?" sorusuna hayır cevabı vermesi dönüşüm süreci hakkında hak sahiplerinin bilgilendirilmediği, "Projenin uygulanacağı yer konusunda görüşünüz alındı mı?" sorusuna katılımcıların tamamının hayır cevabı vermesi proje uygulanacak yer konusunda görüşlerinin alınmadığı anlaşılmıştır. Katılımcıların "Eviniz ihtiyacınızı karşılıyor mu?" sorusuna %62.4'ü evet cevabı ile orta düzeyde ihtiyaçlarının karşılandığı söylenebilir. Katılımcıların "Binanızın mimari tasarımını beğeniyor musunuz?" sorusuna %58.2'i hayır cevabı ile katılımcıların yarısından fazlasının binalarının mimari tasarımını beğenmedi söylenebilir.

Sonuç olarak kentsel dönüşüm süreci içinde yer alan toplu konut projeleri inşaat sektörü içinde geniş bir yer tutmaktadır. Temel amacı çok sayıda kullanıcının ortalama ihtiyaçlarını düşük maliyet ve kısa sürede cevap vermek olan toplu konutlarda kullanıcı memnuniyeti önemli bir problemdir. Bu noktada konut kullanıcısının değişen gereksinimlere yanıt verebilecek projelerin uygulanmasında kullanıcının görüşü ve etkin katılımı dönüşüm projelerinin kalitesini arttıracaktır. Bununla birlikte mimari tasarım da; kullanıcının temel gereksinimlerini karşılayacak, fiziki standartları sağlayacak, sosyal ve kültürel değerlerin tasarıma yansıtıldığı bir yaklaşım benimsenmelidir.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma, C.E.E. danışmanlığında B.E. tarafından hazırlanan "Riskli Alanlarda İnşa Edilen Kentsel Dönüşüm Binaların Mühendislik Özelliklerinin Biyoharmolojik İncelemesi: Elazığ Kent Merkezi Örnekleme" başlıklı Doktora Tezi kapsamında üretilmiştir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI (CONFLICT OF INTEREST)

Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

FİNANSAL AÇIKLAMA (FINANCIAL DISCLOSURE)

Bu çalışma FÜBAP tarafından TEKF.23.55 numaralı proje kapsamında desteklenmiştir.

ETİK STANDARTLAR BEYANI (DECLARATION OF ETHICAL STANDARDS)

Bu çalışmanın uygulanmasında Elazığ Valiliği Makamı'ndan 13.10.2023 tarih ve E-73086107-249-43578 Sayılı yazı ile uygulama izni alınmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- [1] Akansel, S., (2019). Farklı biçimdeki toplu konut uygulamalarında konut kullanıcı memnuniyeti: Edirne binevler ve Avrupa kent örneği. Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, 5(17):572-589.
- [2] Aykal, F.D., Murt, Ö., Korkmaz, M. ve Acar, B., (2007). Kentsel dönüşüm yaklaşımında kullanıcı memnuniyet analizi. D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 8:95-111.

- [3] Berköz, L., (2008). İstanbul'da korunaklı tek-aile konutları: Konut kalitesi ve kullanıcı memnuniyetinin belirlenmesi. İTÜ Dergisi/a, 7(1):110-124.
- [4] Büyüköztürk, E. ve Oral., M., (2024). Kalıcı deprem konutlarında kullanıcı memnuniyeti analizi: Osmaniye örneği. Artium, 12(1):71-84.
- [5] Ekinici, C.E., (2024). Bordo Kitap: Mimar ve Mühendisin İnşaat El Kitabı (13. Baskı). Data Yayınları, Ankara.
- [6] Ekinici, C.E., (2024). Bina sertifikalandırma yöntemleri ve önerilen yeni bir yöntem: Biyoharmolojik uygunluk değerlendirme. Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, 39(3).
- [7] Ekinici, C.E., Baykuş, N., Ay, S., Akgül, M. ve Elyiğit, B., (2020). Bir kamu idari hizmet binasının mühendislik özelliklerinin incelenmesi. Journal of Engineering Sciences and Design, 8(1):119-130.
- [8] Elyiğit, B. and Ekinici, C.E., (2024a). Investigation of urban transformation process, methods, and techniques: Elazig province sample. Fırat Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi, 36(1):255-266.
- [9] Elyiğit, B. and Ekinici, C.E., (2024b). Examination of urban transformation implementation legislation: Elazığ example. Gazi University Journal of Science Part C: Design and Technology, 36(1):577-585.
- [10] Elyiğit, B. ve Ekinici, C.E., (2023). Betonarme yapılarda yapısal ve yapısal olmayan hasarlar ve hasar tespiti üzerine bir araştırma. Engineering Sciences, 18(2):19-42.
- [11] Erdoğdu, H. ve Erdem., N., (2020). Konut memnuniyetinin sıralı lojistik regresyon analizi ile araştırılması: Osmaniye ili örneği. Geomatik Dergisi, 5(2):146-159.
- [12] Esen, S. ve Çivici, T., (2022). Kullanıcı memnuniyet algıları aracılığı ile toplu konut projelerinde kalite: Balıkesir ili TOKİ konutları örneği. BAUN Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 24(2):448-467.
- [13] Glenn, E.N., (1992). From servitude to service work: historical continuities in the racial division of paid reproductive labor. Signs: Journal of Women in Culture and Society, 18:1-43.
- [14] Uşma, G. ve Akıncı, N.F., (2021). Konut yapılarında kullanıcı memnuniyeti üzerine kavramsal bir inceleme. The Journal of Academic Social Science Studies, 14(86):295-317.
- [15] Gür, M. ve Dostoğlu, N., (2010). Bursa'daki alt ve orta gelire yönelik TOKİ konutlarında memnuniyet araştırması. Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi, 15(2):139-153.
- [16] Gür, M. ve Erbil, Y., (2018). Konut ve konut çevresine ilişkin kullanıcı memnuniyetinin araştırılması: Bursa/Yıldırım. Journal of Social and Humanities Sciences Research, 30(5):4135-4148.
- [17] Güremen, L., (2011). Müstakil villa tipi konutların kullanıcı memnuniyetini belirleyen özellikleri: Niğde kenti özelinde bir araştırma. Engineering Sciences, 6(3):24-64.
- [18] Güremen, L., (2016). Konut ve yerleşim alanı kullanıcı algısının memnuniyet ve tercih davranışına etkisi üzerine bir araştırmada Amasya örneği. Technological Applied Sciences, 11(2):24-64.
- [19] Hatipoğlu, B., (2015). Yerel yönetimler yoluyla üretilmiş toplu konut projelerinde kullanıcı memnuniyeti: Konya örneği. KTO Karatay Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- [20] Kellekci, Ö.L. ve Berköz, L., (2006). Konut ve çevresel kalite memnuniyetini yükselten faktörler. İTÜ Dergisi/a, Cilt:5(2):167-178.

- [21] Kline, R.B., (1996). Eight-month predictive validity and covariance structure of the Alcohol Expectancy Questionnaire for Adolescents (AEQ-A) for junior high school students. *Journal of Studies on Alcohol*, 57(4):396-405.
- [22] Lacobucci, D., (2010). Structural equations modeling: fit indices, sample size, and advanced topics. *Journal of Consumer Psychology*, 20(1):90-98.
- [23] Öztürk, M. ve Yıldırım, K., (2023). Konut büyüklüğü ve oda sayısının kullanıcı tercihleri üzerindeki etkisi. *Modular Journal*, 6(1):34-49.
- [24] Suzan, T. ve Yaman., K., (2021). TOKİ konutlarında kullanıcı memnuniyeti araştırması: Karabük örneği. *Euroasia Journal of Social Sciences & Humanities*, 8(3):45-59.
- [25] Thomas, A. , (2003). A glossary of regeneration and local economic developmen. *Local Economic Strategy Center, Manchester*.
- [26] Yıldız Kuyrukçu, E. ve Ulusoy., M., (2014). Yeni konutlaşma eğilimi olan dışa kapalı konut yerleşmelerinde kullanıcı memnuniyeti analizi: Konya örneği. *Selcuk University Journal of Engineering Sciences*, 2(3):1-12.
- [27] Yüksel, H., (2014). Sosyal politika unsuru olarak Toplu Konut İdaresi (TOKİ) uygulamaları: Isparta İli Çünür ve Akkent Mahalleleri Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca yapılan konutlarda ikamet eden konut sakinlerine yönelik bir alan araştırması. *Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Isparta*.
- [28] Li, S. and Song, Y., (2009). Redevelopment, displacement, housing conditions and residential satisfaction: A study of Shanghai. *Environment and Planning A*, 41(5):1090-1108.
- [29] Lee, H.J., Goss, R.C., and Beamish, J.O., (2007). Influence of lifestyle on housing preferences of multifamily housing residents. *Housing and Society*, 34(1):11-30. Doi: 10.1080/08882746.2007.11430542
- [30] Salleh, A.G., (2008). Neighbourhood factors in private low-cost housing in Malaysia. *Habitat International*, 32(4):485-493. Doi: 10.1016/j.habitatint.2008.01.002.
- [31] Teck-Hong, T., (2012). Housing satisfaction in medium- and high-cost housing: The case of Greater. *Kuala Lumpur, Malaysia. Habitat International*, 36:108-116. Doi: 10.1016/j.habitatint.2011.06.003.
- [32] Amerigo, M. and Aragones, J.I., (1997). A theoretical and methodological approach to the study of residential satisfaction. *Journal of Environmental Psychology* 17:47-57. Doi: 10.1006/jev.1996.0038.
- [33] Greenberg, M.R., (2009). Neighborhood quality and the older elderly: theory and two pilot tests. *Human Ecology Review*, 16 (2):184-194.
- [34] Wilson-Doenges, G., (2000). An exploration of sense of community and fear of crime in gated communities. *Environment and Behavior*, 32(5):597-611.
- [35] Sam, N., Bayram, N., and Bilgel N., (2012), The perception of residential environment quality and neighbourhood attachment in a metropolitan city: A study on Bursa, Turkey. *Canadian Journal of Humanities and Social Sciences*, 1(1):22-39.
- [36] Qiao, S., Han, N., Zhou, J., and Li, R.H., Jin, C., and Gutierrez, L.A., (2018). Social Mix: A familiaritybased and preference-aware location suggestion approach. *Engineering Applications of Artificial Intelligence* 68:192-204. Doi:10.1016/j.engappai.2017.11.006